

LUFT & JORD

Dali Mentor är vad jag skulle vilja kalla mellanlyxig serie, dyrare och finare än Icon men långt ifrån lika exklusiva som Heliconserien. Priset på en 5.1-uppsättning hamnar runt 60 000 kronor, en hel del pengar men för många inte helt överkomligt.

Text | Magnus Fredholm

bland känns det bara helt rätt när man packar upp ett högtalarsystem. Och så är det med Dali Mentor; lådorna känns gedigna, resonansfria och tunga, den gigantiska centern lovar rejält tryck och den exotiska bestyckningen gör att jag redan från början väntar mig något speciellt. Också den utsökta faneringen, i detta fall körsbär, gör att handen gärna far en extra gång över lådornas sidor, det är vackert och dessutom skönt att ta på.

Fronthögtalarna Mentor 6 levereras liksom subbasen med spikes, och jag monterar dessa först, men efter att ha provat med mjuka fötter i stället åker alla spikes av. Jag har aldrig gillat spikes, men trots det känner jag varje gång att jag måste prova eftersom tillverkarna skickar med dem i paketet.

Centern Mentor Vokal och bakhögtalarna Mentor 1 saknar spikes, och står i stället på gummifötter. Mentor 1 kan dessutom hängas på vägg, om man föredrar det.

Härlig känsla

Mentorserien ligger alltså prismässigt mellan Icon och Helicon, och eftersom det fanns Heiconhögtalare tillgängliga i lyssningsrummet under mitt test har jag jämfört lite grann, men mer om det i ljudavsnittet.

Mentorseriens högtalarlådor är relativt normala saker, förutom att front- och backstycken är välvda. På denna välvning sitter sedan en rak baffel i gråmetallic, och tygfronterna sitter fast med stift i gummihål.

Baselementen i Mentorserien har koner av behandlad, pressad träfiber, och utseendet med färgskiftningar och synliga fibrer ger en skönt handtillverkad känsla. Basarnas korgar är i aluminium, och dom är ordentligt fastdragna i baffeln.

Högre upp i frekvens tar en 28 mm mjuk kalott över, och när vi kommer upp till 12 kHz börjar den 45 mm långa banddiskanten jobba. Dessa två element sitter monterade i en egen aluminiumbaffle, och kan betraktas som en diskantenhet.

Diskantenheten sträcker långt över det hörbara området, vilket närmast är ett krav för dyrare högtalare av idag.

Annorlunda filter

Basarna tillåts spela rätt högt i frekvens, men innan vi pratar om det måste delningsfiltren skärskådas, och vi börjar med diskantenheten, som alltså består av två element. Banddiskanten har ett högpassfilter vid 12 kHz, medan kalotten helt enkelt får spela så högt den kan i frekvens, vilket jag valt att kalla 2,5 i faktarutorna. Hur långt ned i frekvens denna diskantenhet tillåts spela är olika för de olika modellerna, i centern Vokal ligger delningen vid låga 2,5 kHz medan Mentor 6 delar vid 3 kHz och Mentor 1, som har en något mindre bas delas vid 3,4 kHz.

Under denna diskantenhet tar en bas vid, utom hos Vokal där båda basarna spelar hela vägen från 2,4 kHz och så långt ned i frekvens de kan. Stora Mentor 6 har liksom centern dubbla 6,5-tummare, men här är det bara det övre elementet som går upp till 3 kHz. Den undre basen delas med ett lågpasfilter vid 800 Hz, och båda basarna tillåts spela hela vägen ned i frekvens. Detta är alltså anledningen till att det i faktarutan står 2,5,5-vägs.

Stumma lådor

Danska Dali är med rätta stolta över sitt snickerikunnande, och mentorkabinetten är föredömligt stumma samtidigt som dom med sin ganska matta klarlack på det tjocka körsbärsfaneret är vackra att titta på. De stora Mentor 6 känns trots sina dryga metern rätt nätta, mycket tack vare den indragna foten och fotplattan. Centern Mentor Vokal däremot, känns gigantisk på alla sätt, och det första intrycket är att det är den största högtalaren i paketet. Men så är det inte; Mentor 6 är både högre och djupare. Lilla Mentor 1 är i sällskapet en lilleputt, och passar lika bra på stativ som på väggen monterade med de stativ som säljs separat.

Att ställa upp och placera Mentorserien erbjuder inga större problem, förutom då kanske centern. Mentor 6 vill helst inte stå för nära bakvägg, i mitt lyssningsrum hamnade dom nästan 60 cm från bakväggen, och dessutom rejält in-vinklade. Centern fick ett stativ att vila på; att

Forts. på sid 18

”Dansträngt, sömlöst, öppet och med en känsla av lugn och värdighet”

En bastant center! Knappt 18 kg tung och 90 cm bred gör den sig sedd innan den blir hörd.

>> lägga den på golvet ger hemska reflektioner mot golvet. Mentor 1 placerade jag på höga Atacama-stativ, och också dessa vinklades in ordentligt så att de pekade mot lyssningspositionen.

Subbasen placerades först mot en vägg, men på grund av rummets storlek fick den flyttas så att den stod i ett hörn, annars fick jag helt enkelt inte ut tillräckligt basstryck från den. En rekommendation kan därför vara att man i rum över 25 kvadrat överväger att köra med två subbasar.

Nivåmässigt ska centern vara 1 dB starkare än fronthögtalarna, som i sin tur ska vara 3 dB känsligare än surrounderna, vilket också verifieras vid nivåkalibreringen.

Energirikt

För att börja utvärderingen spelade jag lite musik med endast fronthögtalarna, och det är omedelbart klart att vi har att göra med riktiga fullregisterhögtalare. Dom sträcker ut otroligt väl upp i diskanten, samtidigt som basen, utan subbasstöd, blir skönt fysisk och ger mitt musikal en trygg grund att stå på. Dags för musik och film i surround!

Dali Mentor har diskant, massor av energirik diskant som öppnar upp ljudbilden på ett härligt sätt, samtidigt som det ibland kan bli lite för mycket av det goda; vill du spela riktigt högt med detta system måste du ha en rejäl förstärkare! En enklare receiver gör att det låter illa i diskanten så fort det blir det minsta ansträngt, och långt innan förstärkaren klipper.

Mellanregistret är mycket detaljerat, mjukt och naturligt, men upplevs ofta som något svagt eftersom den tidigare diskuterade diskanten är såpass tydligt dominerande. Längre ned i mellanregistret försvinner denna känsla, och mansröster får, liksom till exempel saxofon och elbas, en härlig kropp. Subbasen i systemet är torr, fast och välartikulerad, och det enda jag kan önska mig där vore en subbas till eftersom lyssningsrummet var lite väl stort för den ensamma 10-tummaren.

Med gamla favoriten Toy Story 2 i DVD-spe-laren kör jag introsenen, och det hela blir så bra att jag glömmer att stänga av där jag bru-

kar; jag tittar helt enkelt vidare till nästa ställe, och nästa, och då är jag redan på kapitel 9. Det är oansträngt, sömlöst, öppet och med en känsla av lugn och värdighet, vilket sammantaget betyder att Mentor får ett högt betyg av mig.

Dags för lite Dixie Chicks live då, liveinspe-lningen med mestadels akustiskt, och flickornas röster är perfekta, liksom de suveräna musikerna och lokalen. Japp, detta är definitivt ett högtalarsystem att räkna med!

Jag lovade ju också en jämförelse med Heli-con, och klangmässigt är dom inte långt ifrån varandra. Däremot är Mentor lite mer direkt, medan Heliconhögtalaren är ytterligare lite luftigare.

Slutord

Dali Mentor är helt klart ett högtalarsystem i något slags budget-lyxsegment, och som system betraktat är det mycket bra! Speciellt klang-matchningen förtjänar ett extra omnämnande, liksom den luftiga och avslappade återgivningen. De invändningar man kan ha mot Mentor är just i diskantregionen, många kommer säkert att uppleva den energirika återgivningen som överdriven, medan andra tveklöst kommer att falla pladask för detta system. Subbasen vi testade med räckte inte riktigt till för vårt rum, men kvalitetsmässigt är subbasen mycket fin. Lätt att ställa in dessutom, tack vare den lilla fjärren. ●

Finna kontakter och möjlighet till biampning.

OMDÖME

PLUS

• Detaljrikedomen • Luftigheten • Hantverket

MINUS

• Lite väl mycket diskant kanske?

SUMMA

Ett härligt högtalarsystem som får anses vara nästan billigt, funkar dessutom bra med ganska enkla förstärkare, förutsatt att man inte drar på för mycket.

FAKTA Canton DM1

Dali Mentor Vokal

Pris: 10 000 kronor **Princip:** 2,5-vägs basreflex (se text) **Bestyckning:** 2x6,5-tums bas, 28 mm diskantdome, 45 mm banddiskant **Delningsfrekvenser:** 2,5 kHz och 12 kHz **Nominell impedans:** 6 ohm **Känslighet:** 90,5 dB **Mått (BxHxD):** 89 x 20 x 29 cm **Vikt:** 17,8 kg

Dali Mentor 6

Pris: 23 000 kronor/par **Princip:** 2,5-vägs basreflex (se text) **Bestyckning:** 2x6,5-tums bas, 28 mm diskantdome, 45 mm banddiskant **Delningsfrekvenser:** 800 Hz, 3 kHz och 12 kHz **Nominell impedans:** 6 ohm **Känslighet:** 89,5 dB **Mått (BxHxD):** 20 x 103 x 29 cm **Vikt:** 25,5 kg/styck

Dali Mentor 1

Pris: 12 000 kronor/par **Princip:** 2,5-vägs basreflex (se text) **Bestyckning:** 5-tums bas, 28 mm diskantdome, 45 mm banddiskant **Delningsfrekvenser:** 3,4 kHz och 12 kHz **Nominell impedans:** 6 ohm **Känslighet:** 86,5 dB **Mått (BxHxD):** 16 x 32 x 24 cm **Vikt:** 5,2 kg/styck

Dali Mentor SUB

Pris: 15 000 kronor **Princip:** Sluten låda **Bestyckning:** 10-tumsbas nedåt **Delningsfrekvenser:** 40-120 Hz i 5 Hz steg **Fasjustering:** Ja 0/90/180/270 grader **Nominell effekt:** 300 W RMS **Ingångar:** Lågnivå stero, LFE mono **Ut-gångar:** - **Fjärr:** Ja **Mått (BxHxD):** 33 x 36 x 33 cm **Vikt:** 20,5 kg

